

Asia: VN/18780/2023-LVM-180

Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta ja ympäristöselostuksesta (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi)

Lausunnonantajan lausunto

Vastaavatko strategiset linjaukset (ml. alueelliset painotukset) valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarpeita?

Liikenne 12 -suunnitelmaluonnoksessa tulisi korostaa enemmän Lapin asemaa kansainvälisten kuljetusreittien solmukohtana ja arktisen alueen logistisena keskuksena. Lapin liikennejärjestelmä kehittyy pohjoismaisessa yhteistyössä ja tukee alueen elinvoimaa, kasvua sekä liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta.

Myönteistä on se, että suunnitelmaluonnoksen turvallisuusteema sisältää liikenneturvallisuuden lisäksi kokonaisturvallisuuden, mukaan lukien huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden. On tärkeää, että liikenteen infrastruktuurin kaksoiskäyttöisyyttä kehitetään ja vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuutta parannetaan kaikilla kuljetusmuodoilla.

Suunnitelman alueelliset painotukset tunnistavat osittain Lapin liikennejärjestelmän erityispiirteet. Suunnitelmassa korostuvat rajat ylittävän ja kansainvälisen liikenteen tarpeet, matkailun kasvu ja sotilaallinen liikkuvuus, mutta esimerkiksi teollisuuden ja elinkeinoelämän investointeihin liittyvät tarpeet eivät ole saaneet riittävää painoarvoa.

Lapin liikenteen erityistarpeiden tunnistaminen vaatii maakunnallisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien hyödyntämistä suunnitelman valmistelussa. Lapin liikennestrategian tavoitteiden integrointi Liikenne 12 -suunnitelmaan parantaisi suunnitelman alueellista vaikuttavuutta ja mahdollistaisi paremmin tulevien investointien ja liikennetarpeiden ennakkoinnin.

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen toimenpiteistä?

Suunnitelmaluonnoksessa on huomioitu toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia, mutta niiden heijastuminen konkreettisiin toimenpiteisiin vaatii vahvempaa sitoutumista erityisesti kansainvälisten yhteyksien ja pohjoisen liikenneverkoston kehittämiseen. Keskeisiä toimenpiteitä Lapin elinkeinoelämän sekä huoltovarmuuden kannalta ovat perusväylänpito, maanteyhteyksien kehittäminen myös Norjaan, henkilöjunaliikenteen avaus Ruotsin rajan yli sekä lentoasemaverkon säilyttäminen ja kehittäminen. Erityisesti valtion tulee huolehtia Kemi-Tornion lentokentän pysyvyydestä.

Onko suunnitelmaluonnoksen rahoitus kohdennettu oikein rahoitusohjelman sisällä?

Rahoituksessa tulisi huomioida enemmän Lapin liikenteen erityisolosuhteet, kuten laaja liikenneverkko, harva asutus ja matkailun kausivaihtelut. Huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden nimissä rahoitusta perusväylänpitoon tulee korottaa heti. Valtion panostukset perusväylänpitoon ovat pohjoisen elinkeinoelämälle ja investoinneille kriittisiä.

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen vaikutusarvioinnista ja ympäristöarvioinnista (SOVA-laki 8.4.2005/200)?

Vaikutuksia elinkeinoelämään ei ole huomioitu riittävästi. Lapin elinkeinoelämälle on kriittistä, että molemmissa maakuntakeskuksissa on toimiva lentoliikenne. Lisäksi vaikutuksissa ei huomioida riittävästi huoltovarmuutta ja toimivan liikennejärjestelmän merkitystä suunnitteilla oleville ja uusille investoinneille.

Muut huomiot?

-

Kauppinen Ella
Lapin Yrittäjät ry